

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО КОМПОНЕНТА
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАСТОСУВАННЯ НЕЗНІМНОЇ ОРТОДОНТИЧНОЇ
ТЕХНІКИ**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 80**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **5**
Семестр(и): **ІХ(осінній)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2028-2029**

Обсяг: **4 кредити ECTS (120 год.)**
Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **анатомія людини; гістологія, ембріологія та цитологія; медична біологія; медична хімія; біологічна та біоорганічна хімія; мікробіологія, вірусологія та імунологія терапевтична стоматологія; ортопедична стоматологія; хірургічна стоматологія; дитяча терапевтична стоматологія; дитяча хірургічна стоматологія.**

Кафедра/підрозділ: **кафедра стоматології дитячого віку та імплантології**, пр. Перемоги, 51, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Григорова Аліна Олександрівна**,
email: ao.hryhorova@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knu.edu.ua/course/view.php?id=2685>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вивчення освітнього компонента «Сучасні технології незнімної ортодонтитичної техніки» направлене на поглиблення здобувачами освіти знань щодо діагностичних прийомів та клінічних можливостей використання незнімної ортодонтитичної техніки для лікування та попередження зубощелепних аномалій на різних етапах розвитку ортодонтитичного пацієнта.

МЕТА КУРСУ: визначається **кінцевими цілями**, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її розділів (природничо-наукова підготовка), і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**Знати:**

поняття норми, аномалії, деформації; пренатальний та постнатальний періоди росту та розвитку щелепно-лицевого комплексу; теорії росту щелепно-лицевого комплексу; шість елементів зубо-щелепно-лищевої гармонії за Ендрюсом; фактори, що забезпечують ріст та розвиток щелеп; фізіологічні етапи підвищення висоти прикусу; клініко-біологічні основи ортодонтичного лікування; клінічні методи діагностики пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями; параклінічні методи діагностики функціонального та морфологічного стану зубо-щелепно-лицевого комплексу; рентгенологічні методи дослідження в ортодонтії; особливості алгоритму дії при лікуванні пацієнтів брекет-технікою; історію розвитку брекет-техніки; системи брекетів та ортодонтичних аксесуарів; підготовку пацієнтів до лікування незнімною технікою; показання до комплексних методів лікування ортодонтичних пацієнтів; види брекетів; характеристику брекетів; характеристика та види ортодонтичних дуг; фізико-хімічні властивості матеріалів, з яких виготовляються дуги; характеристику лігатур, еластиків, сепараторів, пружин, еластичних ланцюжків, що застосовують при лікуванні брекет-технікою; види апаратів для дисталізації зубів; клініко-лабораторні етапи виготовлення апаратів для дисталізації зубів; апарати та елементи ортодонтичної техніки, які забезпечують стабільність (анкараж) молярів; комплексні методи лікування ортодонтичних пацієнтів; ретенційний період його тривалість та обґрунтування; поняття рецидивів захворювання; види ретенційних апаратів;

Вміти

- провести антропометричні методи дослідження моделей щелеп;
- описати ортопантограму та провести її аналіз;
- розшифрувати ТРГ (в боковій та прямій проекції);
- визначити ступінь розвитку щелеп на підставі розшифровки ТРГ;
- визначити індивідуальний генетичний профіль ортодонтичного хворого;
- поставити заключний діагноз;
- скласти план лікування;
- отримати конструктивний прикус;
- проводити фотометрію та її аналіз;
- аналізувати 3D діагностику зубощелепної патології;
- провести діагностику зубощелепних аномалій та деформацій;
- провести диференційну діагностику клінічних форм зубощелепних патологій;
- підготувати зуби до припасування ортодонтичних кілець та трубок;
- підготувати пацієнта до ортодонтичного лікування незнімною технікою;
- припасувати до індивідуальної форми зуба ортодонтичну коронку або ортодонтичне кільце;
- активувати та коригувати знімні та незнімні конструкції ортодонтичних апаратів;
- проводити позиціонування брекет-системи

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем практичних занять (40 год.):**

1. Філософія лікування пацієнтів із зубощелепними аномаліями незнімною брекет-технікою в залежності від віку. Види незнімних ортодонтичних апаратів. Особливості ортодонтичного лікування дорослих пацієнтів. Ортодонтичні кільця, трубки, кнопки, їх характеристика та функціональне призначення.
2. Характеристика ортодонтичних дуг, їх види та застосування. Класифікація ортодонтичних дуг, їх види. Фактори, що визначають силу дії ортодонтичної дуги. Характеристика дуг. Форма зубної дуги та послідовність зміни дуг на етапах лікування. Ортодонтичні аксесуари, характеристика та їх застосування при лікуванні брекет-технікою (лігатури, еластики, сепаратори, пружини, еластичні ланцюжки).
3. Брекети. Їх ідентифікація, конструктивні та функціональні характеристики. Види брекетів. Ознаки ідентифікації. Характеристика основи брекета. Паз брекета і його види. Ангуляція, торк, офсет, інсет, тоє-ін. Системи брекетів. Самолігуючі системи брекетів. Показання та протипоказання до лікування ортодонтичних пацієнтів з використанням незнімної брекет-техніки. Помилки та ускладнення при лікуванні брекет-технікою.
4. Характеристика ортодонтичних інструментів для знімних та незнімних елементів техніки, їх функціональне призначення. Інструменти, які застосовуються для зняття брекетів та клінець; для формування ортодонтичних дуг та вигинів I, II, III порядку та різних геометричних фігур. Характеристика матеріалів для фіксації брекетів.
5. Анкораж (опора) при ортодонтичному лікуванні. Види опор. Класифікація опори за Moyers's. Вибір точки опори лікарем. Види мікроімплантатів. Показання до їх застосування.
6. Принципи біомеханіки у ортодонтії. Біомеханіка при лікуванні ортодонтичної патології.
7. Поняття про ретенційний період. Фактори, які забезпечують стабільність результатів лікування (естетичні, функціональні, морфологічні). Знімні та незнімні ретенційні апарати, їх переваги та недоліки. Поняття рецидивів захворювання.
8. Ускладнення при лікуванні незнімною технікою. **Залік.**

Перелік тем самостійної роботи здобувачів освіти (80 год.)

1. Підготовка до практичних занять (теоретична, опрацювання практичних навичок та вмій)
2. Складання плану лікування. Особливості алгоритму дій при лікуванні пацієнтів із зубощелепними аномаліями брекет-технікою.
3. Міждисциплінарна діагностика пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями.
4. Показання та протипоказання до лікування ортодонтичних пацієнтів з використанням незнімної брекет-техніки.
5. Додаткові внутрішньоротові ортодонтичні апарати, які використовуються разом із незнімною брекет-технікою (губний бампер, заслінка для язика, квад-хелікс, бі-хелікс, флекс-девелопер). Апарати для швидкого розширення піднебінного шва.
6. Ортодонтичні позаротові апарати. Головна шапочка. Лицьова протракційна маска. Підборідна праща. Лицьова дуга. Показання до застосування.
7. Апарати для дисталізації зубів.
8. Характеристика апаратів, що використовуються для стабілізації молярів.
9. Ортодонтичний етап в ортогнатичному лікуванні пацієнтів із гнатичними формами зубощелепними аномаліями.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ$

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Фліс П.С. Ортодонтія. - Вінниця: «Нова книга», 2019. - 312 с
2. M. Saadia, R. Valencia «Dentofacial Orthopedics in the Growing Child: Understanding Craniofacial Growth in the Management of Malocclusions», 2022 – 896 p.
3. B. Melsen, C. Luzi «Adult Orthodontics 2nd Edition», 2022 – 480 p.
4. Стандарт медичної допомоги аномалії прикусу (мезіальна оклюзія, відкритий прикус, глибокий прикус) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/dn_360_03032025_dod.pdf
5. Ортодонтія та щелепно-лицева ортопедія клінічна настанова, заснована на доказах https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/2023_620_kn-ortodontiya.pdf
6. Стандарти медичної допомоги дистальна оклюзія https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/smd_620_03042023.pdf

Зав. кафедри стоматології дитячого віку
та імплантології
д.мед.н., професор

Аліна ГРИГОРОВА